

Delen is verrijkend en verreikend

Begin dit jaar kregen we via de GZB de vraag van de Reformed Church of East Africa in Kenia om hen te ondersteunen bij het geven van christelijk onderwijs. In aansluiting op een GZB-retraite zijn we naar Eldoret getogen. Samen met Victor Luganda en Rev. Watila hebben we enkele scholen bezocht en van elkaar geleerd. Zij waren erg geïnteresseerd in ons pas begonnen Onderwijsfonds, waaraan elke school per jaar een bijdrage levert. Zo werken we eraan om als onderwijsdepartement zelfvoorzienend te zijn.

Al gauw kwamen we erachter dat wij de expertise van Kenia goed kunnen gebruiken. In Rwanda staat het ontwikkelen van een christelijke identiteit van de scholen nog in de kinderschoenen. Kenia is voor ons een voorbeeld hoe je beleid uitstippelt en mensen in de school brengt die de school helpen om

bijbelonderwijs vorm te geven. Voor hen is het vooral zoeken om een goede inhoud aan het bijbelonderwijs te geven en hierin mensen te trainen. Daarin kon Marleen haar expertise delen. Verder was het een hartelijk weerzien met Beatrice Cherop. Twee jaar geleden bezocht ze de tieners in Marleens zondagschoolklas. Allebei hebben ze een passie voor tieners en zijn ze op zoek naar bijbelprogramma's voor tieners of om ze zelf te ontwikkelen. Ook bezochten we de school waar zij in het bestuur zit. Als je scholen bezoekt dan komt ICT vanzelf om de hoek kijken. Onverwacht kon Martin zijn expertise delen.

Concluderend kunnen we zeggen dat dit bezoek beiden heeft verrijkt. Het helpt ons de enorme uitdagingen die er zijn aan te gaan. Onze contacten willen we daarom graag voortzetten gebruikmakend van sociale media (moderne communicatiemiddelen). Daarmee is delen van expertise ook verreikend.

In dit nummer:

Veranderingen in de kerk (2)	2
Wegwijs in 't onderwijs	2
ICT ontwikkelingen	2
Kwibuka 25	3
Cycling (11)	3
Van het thuisfront	3
hART voor anderen	4
Gebedspunten	4

**BY FAILING TO PLAN
YOU ARE PLANNING TO FAIL**

Veranderingen in de kerk (2)

We zijn dankbaar dat eerder deze maand de synode een nieuwe bisschop heeft voorgedragen aan de vergadering van bisschoppen, die deze voordracht heeft overgenomen. De nieuwe bisschop, Nathan Amooti, is de huidige bisschop van Cyanguu, waar onze collega's Rik en Caroline werken.

Bisschop Nathan is voor ons en de mensen hier geen onbekende. In het verleden heeft hij in Kigali ge-

werkt als predikant. De bevestiging staat gepland op D.V. 18 augustus. De komende tijd zullen vele mensen bezig zijn met alle voorbereidingen.

De nieuwe bisschop staat voor een aantal uitdagingen, onder andere op financieel gebied. We kijken uit naar nieuw leiderschap en nieuw elan in onze kerkregio!

Wegwijs in 't onderwijs

Een groep gepensioneerde leerkrachten uit Engeland kwam twee weken meelopen met ons onderwijsteam. Ze bezochten verschillende scholen en zagen de uitdagingen waar we als onderwijsteam voor staan. Met raad en daad stonden ze ons bij. Ze observeerden lessen en coachten leerkrachten. Soms gaven ze ook een les. Boeken met brieven van een Engelse

school werden uitgewisseld voor Rwandese brieven. Kinderen werden getraakteerd op boeken en spelmateriaal. Ook zochten ze uit gedoneerde boeken wat nog zinvol is om in onze scholen te gebruiken. Kortom het was enorm bemoedigend en ondersteunend, zowel voor ons als onderwijsteam als voor de leerkrachten.

ICT ontwikkelingen

TAS 2019

Eigenlijk wilde ik dit jaar niet meer naar de Transform Africa Summit gaan. In maart bleek het thema echter "Sociale Media en jeugd" te zijn. Dit klonk zo interessant dat ik me, samen met Anselme, heb opgegeven. Uiteindelijk was er precies een sessie over sociale media verzorgd door Facebook, niet geheel onpartijdig dus.

Voor Anselme was het een onvergetelijke ervaring. Zelf heb ik vooral veel geleerd van de aanpak van Kenia. Het verschil met Rwanda is dat Kenia zich grondig voorbereid en openlijk zegt te worstelen met de uitvoering. Rwanda droomt en

wil die droom de volgende dag ten uitvoer brengen. Nooit zal gezegd worden dat er ergens mee geworsteld wordt. Alleen de succesverhalen worden gedeeld.

ICT voor de scholen

Om diverse redenen, waaronder financiën, is de proef op de Martyrs school nog niet gestart. De hoop was om in mei deze proef te kunnen uitvoeren om zo te zien of de gekozen oplossing werkt. Inmiddels zijn de financiën duidelijk en loopt er een nieuwe aanvraag voor een offerte. Het zou mooi zijn als in het laatste trimester, wat in augustus begint, de proef kan starten. Het nieuwe schooljaar zou dan met een volledig ingericht computerlokaal kunnen starten. Samen met Edify, de partner waar we mee samenwerken, heb ik al wel een training kunnen geven voor de ICT-leerkrachten van de kerkscholen.

Ook de lagere school op het terrein van onze kerk is tijdens een inspectie verteld dat zonder een computerlokaal de school moet sluiten. Samen met Annet, de directrice, zijn we plannen aan het uitwerken om zo snel mogelijk enkele laptops te kunnen aanschaffen om te laten zien dat er een start gemaakt is. Een bijkomend probleem is dat er hier nog geen ICT-leerkracht is. De ICT-lessen beginnen normaal in groep 4, dus groep 8 moet alle beginselen vanaf groep 4 nog krijgen. Het wordt een hele uitdaging om groep 8 klaar te stomen voor het examen in november.

Kwibuka 25

Elk jaar is de genocideherdenking van de vele slachtoffers, nu 25 jaar geleden. In de rouwperiode van 100 dagen vinden veel herdenkingen plaats en veel overlevenden krijgen een extra steuntje in de rug. Het koor "Ijwi ry'Impanda" waar Marleen lid van is, heeft geld ingezameld om een bezoek te brengen aan een groep ouderen. Sinds de genocide staan deze ouderen alleen op de wereld. Ze komen uit verschillende delen van het land en wonen nu samen in één groot gebouw met allerlei voorzieningen.

Voorafgaand zijn we bij een massagraf naast de kerk in Ntarama geweest. In 1994 hadden de kerkleiders de mensen opgeroepen om

naar de kerk te komen, waar het veilig zou zijn. Niets was minder waar. In de kerk, de zondagsschool en de keuken vonden duizenden mensen op een gruwelijke wijze de dood. Beschadigde gebouwen, foto's van mensen, kleren, huisraad, stenen met rijen namen en opgestapelde grafkisten zijn stille getuigen van het vreselijke wat hier heeft plaatsgevonden. We kunnen alleen maar stil zijn, kijkend naar de vlam van hoop. Om de slachtoffers te herdenken leggen we bloemen neer. Ingetogen zingend zoeken we troost bij God.

Als we daarna de groep ouderen in de zaal ontmoeten, beseffen we des te meer hoe moeilijk het is om een

overlevende te zijn. Zij leven elke dag met dit verschrikkelijke verleden. Uitgebreid hebben we ze dan ook begroet en van een flesje Fanta, een traktatie voorzien. Samen hebben we gezongen en zo verleden en heden in Gods Licht gezet. Twee van onze gemeenteleden, ook overlevenden bemoedigden de ouderen met hun getuigenis over hoe God met hen meegegaan is. Tenslotte gaven we ieder een lap stof voor een rok of een blouse en een heel dikke knuffel.

Cycling (11); weer alleen aan het fietsen

Albert is gelukkig helemaal hersteld van zijn val, maar het is er nog niet van gekomen om weer samen te fietsen. Iedereen is druk.

Ook het regenseizoen, wat dit jaar langer heeft geduurd dan eerdere jaren, maakt het moeilijk om te plannen. Omdat een bui niet zo maar een bui is, maar echt heel veel regen en onweer kan brengen, is het geen optie om tijdens zo'n bui te fietsen.

Tijdens het regenseizoen blijven

de fietstochten dan ook altijd beperkt tot in en om Kigali. In geval van opkomende buien kan ik dan snel naar huis. Inmiddels is het droge seizoen aangebroken en is het weer heerlijk stofhappen.

Hopelijk lukt het om in juli nog een keer samen een tocht te maken. Augustus is de bruiloftsmaand. Iedereen is druk met het bezoeken van bruiloftsfeesten, die vooral op zaterdag plaatsvinden. Het lukt dan waarschijnlijk niet om samen een tocht te maken.

Van het thuisfront

In april waren we tien dagen in Nederland om de doop van onze kleinzoon, Yudah, mee te maken. Het was tevens een mooie gelegenheid om onze kinderen en de andere 2 kleinkinderen, Noa en Fleur, weer even te zien.

Op koningsdag waren we aanwezig op de vrijmarkt bij de Sionskerk. Het was fijn om verschillende mensen te spreken. Voor de gelegenheid hadden we ook drie Rwandezers die in Nederland studeren uitgenodigd.

De deelgenootgemeente Herwijnen heeft een enorme hoeveelheid steekvormpjes verzameld,

waarvan we een deel in onze koffers konden stoppen en meenemen naar Rwanda. Hier kunnen ze goed gebruikt worden in de materiaalkisten voor de kleuterscholen.

GZB

Postbus 28
3970 AA Driebergen
0343-512444
info@gzb.nl
www.gzb.nl

U kunt een gift overmaken naar
IBAN
NL91 INGB 0690 7624 45
t.n.v. GZB Driebergen
o.v.v. Hart4Rwanda

Colofon

Martin en Marleen zijn in juni 2016 door de GZB vanuit de Hervormde Gemeente van Veenendaal (Wijkgemeente 4 - Sionskerk) uitgezonden naar Rwanda. Ze werken voor de Anglicaanse Kerk in Kigali. Hun kennis en ervaring van IT en onderwijs willen ze van harte delen om elkaar zo te dienen in Gods Koninkrijk.

De GZB werkt graag mee aan de verspreiding van deze nieuwsbrief. Hartelijk dank voor uw meeleven en gebed! U kunt uw betrokkenheid ook tot uitdrukking brengen door een gift over te maken. Hartelijk dank voor uw onmisbare steun!

Meeleven?

www.gzb.nl/hart4rwanda | facebook.com/hart4rwanda

Mail:

martinhrt@gmail.com | marleenthart@gmail.com

Post:

Anglican Church of Rwanda, Kigali Diocese,
PO box 61, Kigali, Rwanda

hART voor anderen

Pinkster-experience

Al een poos waren Faith en Marleen op zoek naar nieuwe leiding voor de tienergroep. Het leek niet te lukken, maar God heeft onze gebeden verhoord. We zijn dankbaar dat Modeste en Albert zich bij ons hebben gevoegd.

Onze eerste gezamenlijke actie was het voorbereiden van een "preek" voor de zondagavonddienst net na Pinksteren. Samen met de tieners hebben we een waar Pinkster-experience voorbereid met blazende ballonnen, wandelende vlammen, lezen en spreken in verschillende talen, het uitbeelden wat de Heilige Geest met ons doet en het zingen over dromen en visioenen.

De Heilige Geest komt met kracht, warmte en passie. Hij werkt reinigend en spreekt in begrijpelijke taal. Zo bereikt Hij de hele wereld.

Als we aannemen dat Jezus Christus ons redt van de zonde en de dood, vult Zijn Geest onze koude stenen harten. Vanaf dat moment veranderen we in warme gepassioneerde mensen. Als gasten vervolgen we onze weg hier op aarde naar een schitterende toekomst: het nieuwe Jeruzalem.

Gebedspunten

We zijn dankbaar voor:

- De fijne tijd in Nederland met als hoogtepunt de doop van Yudah, onze kleinzoon
- De retraite in Kenia met alle GZB-zendingswerkers die in Oost-Afrika werken .
- De gekregen mogelijkheid om expertise te delen op het gebied van christelijk onderwijs met de RCEA in Kenia
- De geslaagde en goed bezochte trainingen voor schoolleiders en leerkrachten op het gebied van bijbel- en kleuteronderwijs
- De gepensioneerde leerkrachten uit Engeland die ons op verschillende manieren ondersteund hebben

Wilt u bidden voor:

- De kerken in Rwanda, De overheid is opnieuw begonnen met een inspectie van alle kerken, met extra regels. Hierdoor zullen er weer kerken dicht gaan.
- De scholen die van de inspectie werk moeten maken van de computerlessen en het inrichten van een computerlokaal
- Bisschop Nathan Amooti als hij afscheid moet nemen van Cyangugu Diocese en zich voorbereidt om naar Kigali te komen. Bid dat alle voorbereidingen voor zijn komst goed en in harmonie gebeuren
- Voldoende financiële middelen om een heruitgave van kinderbijbels in het Kinyarwanda mogelijk te maken
- Alle deelnemers die met de GZB-experience reis in augustus naar ons toekomen. Bid voor een gezegende tijd

Hartelijk dank voor uw gebed!